

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5570/2021
17.05.2022. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Марине Милановић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Иван Станчевски, адвокат из ..., против туженог Града Ниша, кога заступа Правобранилаштво Града Ниша, ради дуга, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2831/2020 од 19.05.2021. године, у седници већа одржаној дана 17.05.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2831/2020 од 19.05.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Нишу П 254/2019 од 22.09.2020. године усвојен је тужбени захтев и утврђено да је тужени Град Ниш супсидијарни дужник по решењу Општинског суда у Нишу 1Р 348/2000 од 10.04.2001. године. (став 1. изреке) Усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу исплати 41.980.930,30 динара са каматом у висини раста цена на мало, према последњим објављеним подацима републичког органа надлежног за послове статистике и то од 03.06.2009. године (отварање стечајног поступка) до 27.07.2012. године (одлуке Уставног суда) а од 27.07.2012. године са каматом по Закону о висини стопе затезне камате до коначне исплате. (став 2. изреке) Обавезан је тужени да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у износу од 565.500,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате. (став 3. изреке).

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 2831/2020 од 19.05.2021. године у ставу првом изреке одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке, у делу става другог изреке за износ од 41.980.930,30 динара и у ставу трећем изреке. Истом пресудом у ставу другом изреке преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става другог изреке којим је одлучено о камати на главно потраживање, тако што се на део досуђеног износа од 14.488.236,00 динара досуђује законска затезна камата почев од 18.03.2019. године као дана утужења па до коначне исплате, док се тужбени захтев тужиоца за исплату камате на наведени износ од 03.06.2009. године до 17.03.2019. године, као и захтев за исплату досуђене камате на

износ од 27.492.666,00 динара почев од 03.06.2009. године до исплате одбија као неоснован. Ставом трећим изреке одбијени су захтеви странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену благовремено је изјавио ревизију тужилац због погрешне примене материјалног права и тужени због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Решењем Врховног касационог суда Рев 5570/2021 од 09.12.2021. године одбачена је као недозвољена ревизија тужиоца.

Одлучујући о ревизији туженог на основу члана 408. Закона о парничном поступку оцењено је да ревизија није основана.

У спроведеном поступку нема битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни касациони суд у поступку по ревизији води рачуна по службеној дужности. Указивање туженог у ревизији на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку није од значаја, јер указана битна повреда поступка није разлог за изјављивање ревизије прописан чланом 407. истог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је правни следбеник, унук по пок. оцу ББ, сада пок. ВВ и ГГ, којима су 1950. године, решењем Среског суда у Нишу, због неизмирених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа конфисковане кп.бр. ... КО Ниш – ... и кп.бр. ... КО ... Решењем Комисије за вођење поступка и доношење решења по захтевима за враћање земљишта од 06.09.1991. године утврђено је да је основан захтев правног претходника тужиоца, ББ, за повраћај конфискованог земљишта. Правноснажним и извршним решењем Општинског суда у Нишу 1Р 348/2000 од 10.04.2001. године одређена је накнада за конфисковане парцеле у укупном износу од 16.215.523,30 динара, утврђен рок за исплату у трајању од десет година од правноснажности решења и обавезан је ПИК Ниш да наведену накнаду исплати правном претходнику тужиоца. Правни претходник тужиоца је делимично намирен за износ од 3.500.000,00 динара на име трошкова извршног поступка, камате, дела главног дуга и таксе. Дана 03.06.2009. године отворен је стечајни поступак над ПИК Ниш у коме је тужиоцу признато потраживање у износу од 41.980.903,00 динара од чега је главни дуг 14.888.236,00 динара а камата износи 27.492.266,00 динара. Према извештају Привредног суда у Нишу за сада није могуће уновчење имовине стечајног дужника и намирење стечајних поверилаца, нити се може прецизно рећи када ће се поступак стечаја окончати.

На утврђено чињенично стање правилно је побијаном одлуком примењено материјално право усвајањем тужбеног захтева.

Одредбама члана 12. став 1. и 3. Закона о начину и условима признавања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа („Сл. гласник РС“ бр. 18/91, 20/92, 42/98) је прописано да у случају када ранијем сопственику по одредбама овог закона припадне право на новчану накнаду за одузето земљиште, исплата накнаде пада на терет организације која користи земљиште у моменту одређивања накнаде. У случају када организација

није у могућности да исплати новчану накнаду обавезу исплате те накнаде извршиће општина, а ако и она то није у могућности, ову обавезу извршиће Република Србија. Према члану 12 б, став 1. и 3. истог закона у случају када је висину новчане накнаде утврдио надлежни суд накнада се плаћа у једнаким тромесечним ратама, у року од 10 година, почев од истека године дана од дана правноснажности судске одлуке. На доспеле обавезе плаћа се камата у висини раста цена на мало, према последњим објављеним подацима Републичког органа надлежног за послове статистике.

У овом случају испуњени су законски услови за прелазак новчане обавезе на туженог уместо организације која, због инсолвентности то није у могућности. Из цитираних одредби произилази супсидијарна одговорност туженог за исплату накнаде, одређене одлуком надлежног управног органа. Ревизијом се неосновано понављају наводи о основаности приговора застарелости потраживања. Супсидијарност обавезе туженог за исплату подразумева да је тужилац претходно захтевао испуњење обавезе од главног дужника и да главни дужник своју обавезу није извршио. У овом случају главни дужник је само делимично извршио своју новчану обавезу а како је над главним дужником отворен стечајни поступак, тужилац је у покренутом стечајном поступку пријавио своје потраживање и одлуком стечајног суда потраживање му је признато 22.04.2010. године. Рок застарелости није започет пре отварања стечајног поступка а стечај је још увек у току. Стога према околностима конкретног случаја подношењем тужбе 18.03.2019. године потраживање тужиоца није застарело. Правилна је оцена другостепеног суда да у односу на тужиоца нема места примени члана 1019 став 2. Закона о облигационим односима већ 379. став 1. истог закона који у овом случају није протекао.

Са изнетих разлога одлучено је као у изреци пресуде на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић